
แนวทางการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน ชุมชนตำบลวังทรายพูน

อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร

GUIDELINES TO DEVELOP POTENTIAL OF CHILDREN AND YOUTHS

WANGSAIPOON SUBDISTRICT, PICHIT PROVINCE

นฤมล สมิตตะ*

ดร.ภาณุภูมิ อินทวงศ์**

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรณีย์ วงศ์คำจันทร์**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้รับผิดชอบในการดำเนินกิจกรรมตามนโยบายเยาวชนแห่งชาติและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชน ระยะยาว พ.ศ. 2545- 2554 รวมทั้งหมด 32 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และการสนทนากลุ่ม 2) ศึกษาปัญหาและความต้องการด้านศักยภาพเด็กและเยาวชน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ตัวแทนเด็กและเยาวชนที่ได้มาจากการคัดเลือกจากกลุ่มเด็กและเยาวชนและจากผู้นำในชุมชน ซึ่งมีอายุตั้งแต่ 7 - 25 ปี จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และการสนทนากลุ่ม 3) หาแนวทางการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน ชุมชนตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร ผู้ให้ข้อมูล ผู้ที่เข้าร่วมสนทนากลุ่มในการยืนยัน ตรวจสอบข้อมูล สภาพและปัญหาการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน รวมทั้งหมด 12 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา การพรรณนาวิเคราะห์ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

*ครูศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

**ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนตามประเด็นที่ทำการศึกษาทั้ง 4 ด้าน 1) ด้านสุขภาพและการป้องกัน สรุปลำดับนี้ มีการจัดกิจกรรมการออกกำลังกายโดยการแข่งขันกีฬาตามเทศกาล และกิจกรรมออกกำลังกายทุกเช้าก่อนเข้าเรียน กิจกรรมแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน 2) ด้านสติปัญญาและความสามารถ สรุปลำดับนี้ ดำเนินงานโดยจัดกิจกรรมพัฒนาจิตใจตามวันสำคัญทางศาสนา ประเพณี เช่น กิจกรรมวันเข้าพรรษา ออกพรรษา วันสงกรานต์ วันขึ้นปีใหม่ มีการทำบุญตักบาตรและสืบสานวัฒนธรรมไทย 3) ด้านอารมณ์และความรับผิดชอบตามวัย สรุปลำดับนี้ ดำเนินงานโดยมีกิจกรรม เช่น การดำเนินงานส่งเสริมงานวิชาการและงานกิจกรรมพัฒนาสังคม 4) ด้านการมีส่วนร่วมในชุมชนและสังคม สรุปลำดับนี้ ดำเนินงานให้เกิดการเรียนรู้ เช่น มีการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน

2. ปัญหาการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนตามประเด็นที่ทำการศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านสุขภาพและการป้องกัน มีปัญหาเรื่องความไม่ตระหนัก เพราะว่าเด็กและเยาวชนไม่เห็นความสำคัญของการออกกำลังกายและการรักษาสุขภาพ 2) ด้านสติปัญญาและความสามารถในการทำงาน ขาดความร่วมมือ เพราะว่าในการดำเนินงานเด็กและเยาวชน ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือ 3) ด้านอารมณ์และความรับผิดชอบตามวัย มีปัญหาครอบครัวแตกแยก เพราะว่าเด็กและเยาวชนอาศัยอยู่กับตา ยาย ผู้สูงอายุเนื่องจากบิดามารดาต้องไปทำงานต่างจังหวัด 4) ด้านการมีส่วนร่วมในชุมชนและสังคม ขาดความร่วมมือและงบประมาณ เพราะว่าในการดำเนินงานเด็กและเยาวชนไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมของสังคมในกลุ่มเยาวชนนอกสถานศึกษาและขาดงบประมาณในการทำกิจกรรม

3. ปัญหาด้านศักยภาพเด็กและเยาวชนตามประเด็นที่ทำการศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านสุขภาพและการป้องกัน มีปัญหาเรื่องเวลาในการออกกำลังกาย เพราะว่าเด็กและเยาวชนเรียนหนังสือ ทำงาน ทำไร่ ทำนา ถึงไม่มีเวลาในการออกกำลังกายและสถานที่ ขาดอุปกรณ์ และการรวมตัวในการออกกำลังกายไม่พร้อมเพียงกัน 2) ด้านสติปัญญาและความสามารถในการทำงาน มีปัญหา เพราะว่าในการเรียนรู้ที่จะแสวงหาข้อมูลในการตัดสินใจ รู้จักคิด รู้จักเลือกสารสนเทศที่ดีและเหมาะสมด้วยตนเองนั้นเด็กและเยาวชนขาดทักษะและความอำนวยความสะดวกเรื่องสถานที่ แหล่งข้อมูลไม่เพียงพอกับความต้องการ 3) ด้านอารมณ์และความรับผิดชอบตามวัย ไม่มีการวางแผน เพราะว่าการทำงานแบบร่วมมือเด็กและเยาวชนยังไม่มีมีการวางแผนที่ดีในการทำงาน เช่นการแบ่งหน้าที่ในการทำงานให้เหมาะสมกับความถนัดของแต่ละคน 4) ด้านการมีส่วนร่วมในชุมชนและสังคม ขาดการมีส่วนร่วม เพราะว่าครู ผู้ปกครอง และชุมชนไม่ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน

4. ความต้องการด้านศักยภาพเด็กและเยาวชนตามประเด็นที่ทำการศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านสุขภาพและการป้องกัน ต้องการคำแนะนำ เพราะว่าเด็กและเยาวชนต้องการคำแนะนำและข้อมูลในการทำประกัน พร้อมทั้งการบริการอย่างต่อเนื่องและให้ครอบคลุมกับเด็กและเยาวชน ทั้งในระบบการศึกษาและนอกระบบการศึกษา 2) ด้านสติปัญญาและความสามารถในการทำงานความต้องการให้ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพราะว่าเด็กและเยาวชนมีความต้องการให้บิดามารดา ครูและสื่อมวลชนร่วมมือกันดูแลจัดกิจกรรมให้คำแนะนำพร้อมทั้งมีกิจกรรมการศึกษาจากแหล่งจริง 3) ด้านอารมณ์และความรับผิดชอบตามวัย ต้องการการเลี้ยงดูด้วยความรัก เพราะว่าเด็กและเยาวชนต้องการให้เหตุผล การมีเวลา ความรักความเข้าใจในการเลี้ยงดู พร้อมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดี 4) ด้านการมีส่วนร่วมในชุมชนและสังคม ต้องการการมีส่วนร่วม เพราะว่าเด็กและเยาวชนต้องการให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชนส่งเสริมการเรียนรู้และมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องในการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน

5. แนวทางการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน สรุปได้ดังนี้

5.1 ด้านสุขภาพและการป้องกัน ผู้นำในท้องถิ่น ผู้ปกครอง วัด โรงเรียน ให้ความร่วมมือ ในการส่งเสริมสุขภาพเด็กและเยาวชน

5.2 ด้านสติปัญญาและความสามารถในการทำงาน จัดให้มีกิจกรรมการเรียนรู้ภายในกลุ่มเด็กและเยาวชนในชุมชนเพื่อสร้างความรักความสามัคคี

5.3 ด้านอารมณ์และความรับผิดชอบตามวัย จัดกิจกรรมวันสำคัญ เช่น วันพ่อ วันแม่ วันเด็ก วันผู้สูงอายุ โดยผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง วัด โรงเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม

5.4 ด้านการมีส่วนร่วมในชุมชนและสังคม สร้างให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมทางชุมชนและสังคม เพื่อให้เกิดความรัก ความหวงแหนกับชุมชนของตนเอง

คำสำคัญ : แนวทาง / การพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน / ชุมชนตำบลวังทรายพูน

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the conditions, problems and needs of the development of potential of children and youths and find the guidelines to develop potential of children and youths in Wangsaipoon subdistrict, Wangsaipoon district, Pichit province. The researcher divided the research into 3 steps. The first step was to study the condition and problems of the

development of potential of children and youths. The subjects consisted of 32 people who were responsible for the long-term national policy for youth from B.D. 2545 – 2554. The research instruments were structured interview and focus group discussion. The second step was to study the needs of the potential of children and youths. Respondents were consisted of 20 representatives who be chosen from children and youths of ages 7 to 25 years. The research instruments were structured interview and focus group discussion. The third step was to find the guidelines to develop potential of children and youths. The subjects consisted of 12 people from the first step. The research instruments were a structured interview, a rating scale questionnaire. The data was analyzed using the frequency, percentage, standard Deviation and descriptive analysis.

The research findings were as follows :

1. The conditions of the development of potential of children and youths was studied in the following 4 aspects : 1) Health and prevention aspect, consisted of having sport activities for children to exercise, morning exercise before class, and sport competitions in schools. 2) Intelligence and working ability consisted of having moral activities for children on special occasions. 3) Emotion and responsibility aspect consisted of supporting academic activities and social development activities. 4) Participation aspect consisted of conducting the learning by supporting children and youth to learn from local wisdom.

2. The problems of the development of potential of children and youths was studied in 4 aspects: 1) In terms of health and prevention aspect, it was found that you the did not sufficient the importunes of doing secrecies and caring of health. 2) Intelligence and working ability aspect, parents did not cooperate with children and youths activities. 3) Emotion and responsibility aspect was that children's families were breaking families as their parents must work in separated places so children must stay with their grandparents. 4) Participation in community and society aspect were that children did not cooperate in social activities and that the budget was not sufficient.

3. The problems of the development of potential of children and youths was studied in 4 aspects as follows: 1) Health and prevention aspect, children did not have enough time to do exercise as they studied and worked hard and also lacked equipments. Children could not exercise together due to the diffuse in their schedules. 2) Intelligence and working ability aspect, children lacked of

skills to learn and there were not enough places and data resource for children. 3) Regarding the emotion and responsibility aspect, children did not plan for their working. 4) For the participation in community and society aspect, teachers and parents did not support children to study local wisdom.

4. The needs of potential of children and youths was studied in 4 aspects as follows: 1) For the health and prevention aspect, children wanted the instruction to have life security. The services for children must be continuous and available to both children in formal and non formal education. 2) For the intelligence and working ability aspect, children wanted parents teachers and mass media to set continuous activities and suggest them to do the activities. 3) For the emotion and responsibility aspect, children wanted parents to take care of them and be good models for children. 4) For the participation in community and society aspect, children wanted teachers, parents and community to support them in local wisdom learning.

5. The guidelines to develop potential of children and youths were as follows:

5.1 Health and prevention aspect should be promoted from the community leaders, parents, temple and school.

5.2 For the intelligence and working ability aspect there should be learning activities for children and youths to participate in so that they could develop close relationship.

5.3 For the emotion and responsibility aspect, there should be activities for important days such as Mother ' s day, Father ' s day, children ' s day, Elderly ' s day that allow participation from the community leaders, parents, temple and school..

5.4 Participation in community and society aspect, should promote children and youths to join in social and community activities for loving and attaching to their community.

KEYWORDS : Guidelines / Development of Potential of Children and Youths

/ Wangsaipoon Subdistrict

บทนำ

หัวใจหลักของการพัฒนาประเทศคือการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยมีองค์กรภาครัฐและภาคเอกชน สถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา ชุมชน สื่อมวลชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกันรับผิดชอบในการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีศักยภาพ เพื่อให้เด็กและเยาวชนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข

เด็กและเยาวชนเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าต่ออนาคตของชาติ จึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพตั้งแต่แรกเกิด การที่เด็กและเยาวชนจะสามารถพัฒนาเต็มตามศักยภาพได้ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวม ก็ต้องได้รับการพัฒนาครบทุกด้าน ได้แก่ การพัฒนาทางด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์และด้านสังคม ไปพร้อม ๆ กันโดย ไม่ละเว้นด้านใดด้านหนึ่ง การพัฒนาเด็กและเยาวชนต้องอาศัยสหวิทยาการ การบูรณาการผสมผสานกับวิถีชีวิตของเด็กและเยาวชนให้ได้รับการพัฒนาอย่างครบถ้วน (แนวทางการดำเนินงาน โครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กปี 2550 : 23)

นโยบายเยาวชนแห่งชาติและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2545 – 2554 ซึ่งได้กำหนดแนวความคิดและทิศทางการพัฒนาเด็กและเยาวชน ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2521 ให้ความหมายของเยาวชนว่าเป็นบุคคลอายุไม่เกินยี่สิบห้าปี นอกจากนี้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 หมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 80 กำหนดให้รัฐต้องคุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงชาย เสริมสร้าง และพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของครอบครัวและความเข้มแข็งของชุมชน เยาวชนจึงเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เป็นผู้สืบทอดเจตนารมณ์และวิถีชีวิตของประเทศไทยที่สมควรได้รับการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพและสอดคล้องกับพัฒนาการของร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม (นโยบายเยาวชนแห่งชาติและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2545 – 2554 : 43)

ในเหตุการณ์ปัจจุบันปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนไทยเปรียบเหมือน ความป่วยไข้ทางสังคมที่สะท้อนถึงปรากฏการณ์ความอ่อนแอของทุกภาคส่วน ทั้งสถาบันครอบครัวอ่อนแอพื้นที่อบายมุขขาดการควบคุม อันเป็นสาเหตุของปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชนไม่ว่าจะเป็นเที่ยวกลางคืน กินเหล้า สูบบุหรี่ ติดห้าง และการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร นำไปสู่ผลกระทบและปัญหาต่างๆ เกิดขึ้นตามมาอย่างมากมาย อาทิ ปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศ การตั้งครรภ์ในวัยที่ไม่พร้อม และการก่อคดีอาชญากรรมในเด็กและเยาวชน

ในการพัฒนาเด็กและเยาวชน จำต้องได้รับหลักประกันคุณภาพชีวิตทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านสุขภาพและการป้องกัน ด้านสติปัญญาและความสามารถในการทำงาน ด้านอารมณ์และ ความรับผิดชอบตามวัย และด้าน

ปัจจุบันชุมชนตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร การพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนนั้นยังไม่มีการพัฒนาที่ยั่งยืนตามยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชน ตามนโยบายเยาวชนแห่งชาติและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนระยะยาว พ.ศ. 2545 – 2554 ปัญหา ที่ควรพัฒนาให้ดีขึ้นจากสภาพที่เป็นอยู่ เช่นปัญหาเด็กและเยาวชนขาดการดูแลเลี้ยงดูจากผู้ปกครองโดยตรง การทอดทิ้งเด็กและเยาวชนให้อยู่กับญาติพี่น้อง เนื่องจากบิดามารดาต้องไปขายแรงงาน หรือรับจ้างในการหาค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูหน้าทีการอบรมสั่งสอน การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมสำหรับตัวเด็กและเยาวชนจึงขาดหายไป ปัญหาเรื่องสุขภาพเด็กและเยาวชน เช่นน้ำหนักเด็กที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ปัญหาเรื่องพฤติกรรม อารมณ์ เด็กและเยาวชนที่มีการรวมกลุ่มในทางที่ผิด เช่นการหนีเรียน ยาเสพติด การขโมย การติดเกมส์ ปัญหาการมีส่วนร่วมในชุมชน เช่นการพัฒนาชุมชนเป็นความรับผิดชอบของผู้นำในชุมชน ผู้ปกครอง จึงส่งผลกระทบต่อการพัฒนาที่ขาดการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน ในการพัฒนาเด็กและเยาวชนชุมชนตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร แบบยั่งยืนควรมีการร่วมมือจากหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน พื้นฐานครอบครัว สถาบันการศึกษา

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนของชุมชนตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร ซึ่งจะเกิดผลดีต่อสังคมและประเทศชาติ ในการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชน ทั้งในด้านสุขภาพร่างกายและการป้องกัน ด้านสติปัญญาและความสามารถในการทำงาน ด้านอารมณ์และความรับผิดชอบตามวัยและด้านการมีส่วนร่วมในชุมชนและสังคม เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีศักยภาพครบรอบด้าน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในชุมชนและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสุข พร้อมเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศชาติ ที่ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน ชุมชนตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร
2. เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการด้านศักยภาพเด็กและเยาวชน ชุมชนตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร

3. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน ชุมชนตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร

วิธีการศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยแบ่งการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน ชุมชนตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษา 2 วิธี คือ การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม

1. การสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้รับผิดชอบในการดำเนินกิจกรรมตามนโยบายเยาวชนแห่งชาติและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนระยะยาว พ.ศ.2545-2554 ชุมชนในตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร รวมทั้งหมด 32 คน ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผู้วิจัยประสานงานกับผู้รับผิดชอบในการดำเนินกิจกรรมตามนโยบายเยาวชนแห่งชาติและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนระยะยาว พ.ศ. 2545 - 2554 ในตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ นัดหมายผู้ให้ข้อมูล กำหนดวันเวลาและสถานที่ในการสัมภาษณ์ข้อมูล และทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเองทั้งหมด ระหว่างวันที่ 4 - 28 มีนาคม 2551 จนครบจำนวนผู้ให้ข้อมูลและบันทึกข้อมูลในแบบสัมภาษณ์

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละและพรรณนาวิเคราะห์

2. การสนทนากลุ่ม เพื่อยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน ที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจึงจัดให้มีการสนทนากลุ่มในวันที่ 5 เมษายน 2551 ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านทุ่งโม่ง อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ตัวแทนผู้ให้สัมภาษณ์สภาพและปัญหาการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน ชุมชนตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร จำนวน 12 คน

ขั้นตอนในการสนทนากลุ่ม ดำเนินการโดยนัดหมายตัวแทนทั้ง 12 คน เพื่อเข้าร่วมในการสนทนากลุ่ม ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านทุ่งโม่ง ตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร นำสรุปข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เสนอต่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มเพื่อให้แสดงความคิดเห็นรวมทั้งพิจารณาความถูกต้อง ความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และร่วมกันเพิ่มเติมให้ข้อมูลที่เป็นสภาพและปัญหาในการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาปัญหาและความต้องการด้านศักยภาพเด็กและเยาวชน ชุมชนตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษา 2 วิธี คือ การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม

1. การสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูล คือตัวแทนเด็กและเยาวชน ในชุมชนตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร ซึ่งมี อายุตั้งแต่ 7 - 25 ปี จำนวน 20 คน ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผู้วิจัยประสานงานกับผู้ให้ข้อมูลในชุมชนตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร เพื่อแนะนำวัตถุประสงค์ขอความร่วมมือในการนัดหมายวันสัมภาษณ์ และสัมภาษณ์ระหว่างวันที่ 4 – 28 มีนาคม 2551 ด้วยตนเองทั้งหมด จนครบจำนวนผู้ให้ข้อมูลและบันทึกข้อมูลในแบบสัมภาษณ์

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละและพรรณนาวิเคราะห์

2. การสนทนากลุ่ม เพื่อยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการด้านศักยภาพเด็กและเยาวชนที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจึงจัดให้มีการสนทนากลุ่มในวันที่ 5 เมษายน 2551 ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านทุ่งโม่ง อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ตัวแทนผู้ให้สัมภาษณ์ปัญหาและความต้องการด้านศักยภาพเด็กและเยาวชน ชุมชนตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร จำนวน 12 คน

ขั้นตอนในการสนทนากลุ่ม ดำเนินการโดยนัดหมายตัวแทนทั้ง 12 คน เพื่อเข้าร่วมในการสนทนากลุ่ม ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านทุ่งโม่ง ตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร นำสรุปข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เสนอต่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มเพื่อให้แสดงความคิดเห็นรวมทั้งพิจารณาความถูกต้องความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และร่วมกันเพิ่มเติมให้ข้อมูลที่เป็นปัญหาและความต้องการด้านศักยภาพเด็กและเยาวชน

ขั้นตอนที่ 3 หาแนวทางการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน ชุมชนตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษา 2 ขั้นตอน คือ การสัมภาษณ์ และการใช้แบบสอบถาม

1. การสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่มในการยืนยันสภาพและปัญหาการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน ชุมชนตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร รวมทั้งหมด 12 คน ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผู้วิจัยประสานงานกับผู้ให้ข้อมูล เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ นัดหมายผู้ให้ข้อมูล กำหนดวันเวลาและสถานที่ในการสัมภาษณ์ข้อมูล ทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเองทั้งหมด ระหว่างวันที่ 26 – 30 พฤษภาคม 2551 บันทึกข้อมูลในแบบสัมภาษณ์จนครบจำนวนผู้ให้ข้อมูล

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา การแจกแจงความถี่ และจัดลำดับที่ของแต่ละด้านทั้ง 4 ด้าน

2. การใช้แบบสอบถาม เพื่อสอบถามความคิดเห็นกับแนวทางการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน ชุมชนตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ตอบสัมภาษณ์ในการหาแนว

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในคอมพิวเตอร์ เพื่อหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สถิติต่าง ๆ

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

1. สภาพและปัญหาการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน ชุมชนตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร

1.1 สภาพการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน ชุมชนตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร

1.1.1 ผลการวิจัยพบว่าสภาพการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนด้านสุขภาพและ การป้องกัน มีการดำเนินงานเพื่อสร้างความเข้าใจให้เห็นความสำคัญของการออกกำลังกายและการรักษาสุขภาพโดยกิจกรรม เช่น มีการจัดกิจกรรมการออกกำลังกายโดยการแข่งขันกีฬาตามเทศกาล และกิจกรรมออกกำลังกายทุกเช้าก่อน เข้าเรียน กิจกรรมแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ มนัส ขอดคำ (2548 : 9) กล่าวว่า ถ้า บุคคลมีวิธีการดำเนินชีวิตที่เป็นผลดีต่อสุขภาพ เช่นการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ ไม่สูบบุหรี่ รับประทานอาหารที่มีไขมันต่ำ นอนหลับพักผ่อนอย่างเพียงพอและรู้จักการจัดการความเครียด ย่อมส่งผลต่อสุขภาพใน ทางบวก

1.1.2 ผลการวิจัยพบว่าสภาพการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนด้านสติปัญญาและความสามารถ มีการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมให้ครอบครัว สถาบันทางการศึกษา สถาบันศาสนา มีส่วนร่วมในการพัฒนาจิตใจ และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจตลอดจนลดปัญหาความขัดแย้ง ด้านความคิด มีการดำเนินงานโดยจัดกิจกรรม พัฒนาจิตใจตามวันสำคัญทางศาสนา ประเพณี เช่น กิจกรรมวันเข้าพรรษา ออกพรรษา วันสงกรานต์ วันขึ้นปี ใหม่ มีการทำบุญตักบาตรและสืบสานวัฒนธรรมไทย ซึ่งสอดคล้องกับ อำพน กิตติอำพน (ออนไลน์ : ไม่ ปรากฏเลขหน้า) กล่าวว่า ภาครัฐ เอกชน ครอบครัว และชุมชน ควรร่วมมือกันอบรมและจัดกิจกรรม พัฒนาจิตใจและพฤติกรรมเด็กและเยาวชนให้มากขึ้น เพราะกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์สำหรับคดีที่มี โทษไม่เกิน 5 ปี พบว่ายังไม่สามารถลดการกระทำความผิดซ้ำซากของเด็กและเยาวชนได้

1.1.3 ผลการวิจัยพบว่าสภาพการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนด้านอารมณ์และความรับผิดชอบ ตามวัย มีการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีประสบการณ์ในการพัฒนาเจตคติและบุคลิกภาพแบบ ประชาธิปไตย ตลอดจนการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม มีดำเนินงานโดยมีกิจกรรมการส่งเสริมงานวิชาการ

1.1.4 ผลการวิจัยพบว่าสภาพการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนด้านการมีส่วนร่วมในชุมชน และสังคมการดำเนินงานเพื่อกระตุ้นให้ครู ผู้ปกครอง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมให้เด็กและเยาวชนเกิดการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ดำเนินงานให้เกิดการเรียนรู้ เช่น มีการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ นโยบายเยาวชนแห่งชาติและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนระยะยาว 2545 – 2554 กล่าวไว้ว่า การสนับสนุนองค์กรระดับท้องถิ่นและระดับชาติเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้จากการมีส่วนร่วมการแสดงความคิดเห็น และกำหนดความต้องการ

1.2 ปัญหาการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน ชุมชนตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร

1.2.1 ผลการวิจัยพบว่าปัญหาการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนด้านสุขภาพและการป้องกัน มีปัญหาการดำเนินงานเพื่อสร้างความเข้าใจให้เห็นความสำคัญของการออกกำลังกายและการรักษาสุขภาพ โดย มีปัญหาเรื่องความไม่ตระหนัก เพราะว่าเด็กและเยาวชนไม่เห็นความสำคัญของการออกกำลังกายและการรักษาสุขภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ ธรรมปราโมทย์ (2548 : 28) กล่าวไว้ว่า ถ้าเด็กและเยาวชนไม่ตระหนักถึงการออกกำลังกาย เชื้อโรคต่าง ๆ ก็สามารถเข้าสู่ร่างกายได้ และความเสื่อมสภาพของเซลล์ ของอวัยวะในระบบต่าง ๆ ในร่างกาย เมื่อเซลล์เสื่อมถอยลง ความแข็งแรงและภูมิคุ้มกันด้านทานก็ลดลง ดังนั้นร่างกายจึงเสื่อมสภาพ โรคภัยไข้เจ็บ ซึ่งมีอยู่รอบตัวของเราก็มักรูมล้อมเข้ามา ร่างกายด้านทานไม่ไหวก็เกิดอาการของโรคต่าง ๆ

1.2.2 ผลการวิจัยพบว่าปัญหาการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนด้านสติปัญญาและความสามารถในการทำงาน มีปัญหาการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมให้ครอบครัวสถาบันทางการศึกษา สถาบันศาสนามีส่วนร่วมในการพัฒนาจิตใจและเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจตลอดจนลดปัญหาความขัดแย้งด้านความคิดระหว่างกัน ขาดความร่วมมือ เพราะว่าในการดำเนินงานเด็กและเยาวชน ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือ ซึ่งสอดคล้องกับ ลัดดา เหมาะสุวรรณ (ออนไลน์ : ไม่ปรากฏเลขหน้า) กล่าวไว้ว่า สาเหตุที่เด็กไทยมีสติปัญญาดำ เพราะพ่อแม่เลี้ยงลูกเน้นที่กายเป็นหลัก ปิดกั้นการเลี้ยงดูให้ขึ้นอยู่กับโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดนักวิชาการด้านการศึกษาเห็นว่า ปัญหาเด็กขาดความสามารถในการเรียนรู้ มีสมาธิที่สั้น และขาดความอดทน เพราะผู้ปกครองส่วนใหญ่ขาดความเข้าใจในการพัฒนาด้านสติปัญญาเด็กคาดหวังจากเด็กมากเกินไป ขณะที่ครูก็ขาดความรู้ความสามารถเกี่ยวกับจิตวิทยาในการพัฒนาเด็ก

1.2.3 ผลการวิจัยพบว่าปัญหาการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนด้านอารมณ์และความรับผิดชอบตามวัย มีปัญหาการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนให้บิดา มารดาเลี้ยงดูบุตรด้วยความรัก ด้วยการใช้เหตุผลและการมีระเบียบวินัย ปัญหาครอบครัวแตกแยก เพราะว่าเด็กและเยาวชนอาศัยอยู่กับตา ยาย ผู้สูงอายุ เนื่องจากบิดามารดาต้องไปทำงานต่างจังหวัด ซึ่งสอดคล้องกับ สุนันทิพย์ ใจเหล็ก (ออนไลน์ ม.ป.ป. : ไม่ปรากฏเลขหน้า) กล่าวไว้ว่า ปัญหาทางด้านอารมณ์ของเด็กและเยาวชนที่ไม่มีเหตุผล และครอบครัวใช้ความรุนแรง เด็กและเยาวชนจะมีปัญหาทางด้านอารมณ์ โดยเฉพาะอาการเก็บกด มีการรับภาพความรุนแรงเข้าไปในจิตใจ เกิดความสับสนทางด้านอารมณ์ มีพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงกระทำผิดซึ่งมีการเรียนแบบมาจากผู้ใหญ่

1.2.4 ผลการวิจัยพบว่าปัญหาการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนด้านการมีส่วนร่วมในชุมชนและสังคม มีปัญหาการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนให้ชุมชนเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้จากการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและกำหนดความต้องการในกิจกรรมของสังคม ขาดความร่วมมือและงบประมาณ เพราะว่าในการดำเนินงานเด็กและเยาวชนไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมของสังคมในกลุ่มเยาวชนนอกสถานศึกษาและขาดงบประมาณในการทำกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับ อิศรชน คนเดินทาง (ออนไลน์ ม.ป.ป. : ไม่ปรากฏเลขหน้า) กล่าวไว้ว่า การดำเนินงานของเด็กและเยาวชนที่ไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม เพราะมีการจัดกิจกรรมกลุ่มที่ไม่ได้ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอารมณ์สำหรับเด็กและเยาวชน กิจกรรมทางด้านสังคมควรมีการคัดเลือกให้เหมาะสมกับพัฒนาการและสิ่งแวดล้อม

2. ปัญหาและความต้องการด้านศักยภาพเด็กและเยาวชน ชุมชนตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร

2.1 ปัญหาด้านศักยภาพเด็กและเยาวชน ชุมชนตำบลวังทรายพูนอำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร

2.1.1 ผลการวิจัยพบว่าปัญหาศักยภาพเด็กและเยาวชนด้านสุขภาพและ การป้องกัน มีปัญหาเรื่องการออกกำลังกายและการรักษาสุขภาพ มีปัญหาเรื่องเวลาในการออกกำลังกาย เพราะว่าเด็กและเยาวชนเรียนหนังสือ ทำนาทำไร่จึงไม่มีเวลาในการออกกำลังกาย สถานที่ อุปกรณ์ไม่เพียงพอ และการรวมตัวในการออกกำลังกายไม่พร้อมเพียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ธรรมปราโมทย์ (2548 : 32) กล่าวไว้ว่า การออกกำลังกายทุกวันเป็นประจำวันต้องขยันอย่าให้ขาด โดยการปฏิบัติสมาธิจิตเป็นประจำวันละ 25 – 30 นาที พร้อมทั้งการออกกำลังกายทุกวัน

2.1.2 ผลการวิจัยพบว่าปัญหาศักยภาพเด็กและเยาวชนด้านสติปัญญาและความสามารถในการทำงาน มีปัญหาในการเรียนรู้ที่จะแสวงหาข้อมูลในการตัดสินใจ รู้จักคิด รู้จักเลือกสารสนเทศที่ดีและเหมาะสมด้วยตนเอง มีปัญหาเพราะว่าในการเรียนรู้ที่จะแสวงหาข้อมูลในการตัดสินใจ รู้จักคิด รู้จักเลือก

2.1.3 ผลการวิจัยพบว่าปัญหาสุขภาพเด็กและเยาวชนด้านอารมณ์และความรับผิดชอบตามวัย มีปัญหาเรื่องการทำงานกลุ่มคือขาดความร่วมมือ ขาดการวางแผนขาดการควบคุมอารมณ์ และขาดการมีระเบียบวินัยในตนเอง เพราะการทำงานกลุ่มของเด็กและเยาวชนยังไม่มี การวางแผนที่ดีในการทำงาน เช่น การแบ่งหน้าที่ในการทำงานให้เหมาะสมกับ ความถนัดของแต่ละคน ซึ่งสอดคล้องกับ โสภิษฐ์กุล ศรีทองแท้ (ออนไลน์ 2551 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) กล่าวไว้ว่า การที่เด็กและเยาวชนมีการเปลี่ยนแปลงในร่างกายแบบก้าวกระโดด โดยเฉพาะสองส่วนหน้าที่ทำหน้าที่ในการคิด วางแผนอย่างชาญฉลาด ใคร่ครวญไตร่ตรองด้วยตนเอง เมื่อเป็นเช่นนี้เด็กและเยาวชนควรมีการคิดวางแผนในการทำงานร่วมกันด้วยตนเองโดยมีผู้ปกครอง ครูเป็นผู้ชี้แนะแนวทาง

2.1.4 ผลการวิจัยพบว่าปัญหาสุขภาพเด็กและเยาวชนด้านการมีส่วนร่วม ในชุมชนและสังคม มีปัญหาเรื่องครู ผู้ปกครอง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่กระตุ้นหรือส่งเสริมให้ท่านเกิดการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ ลัดดา เหมาะสุวรรณ (ออนไลน์ 2551 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) กล่าวไว้ว่า การพัฒนาเด็กและเยาวชน ต้องการให้โรงเรียน ผู้ปกครอง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพที่ดีและเขาวัดปัญหาที่ดี

3.1 ความต้องการด้านสุขภาพเด็กและเยาวชน ชุมชนตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร

3.1.1 ผลการวิจัยพบว่าความต้องการสุขภาพเด็กและเยาวชนด้านสุขภาพและการป้องกัน มีความต้องการเรื่องการประกันสุขภาพและการบริการรักษาอย่างต่อเนื่อง ต้องการ คำแนะนำ เพราะว่าเด็กและเยาวชนต้องการคำแนะนำและข้อมูลในการทำประกัน พร้อมทั้งการบริการอย่างต่อเนื่องและครอบคลุมเด็กและเยาวชนทั้งในระบบการศึกษาและนอกระบบการศึกษา และความต้องการเรื่องสุขภาพทางกาย ทางใจ และโรคที่เกิดจากภาวะเสี่ยงทางสุขภาพ ต้องการความรู้ เพราะว่าเด็กและเยาวชนต้องการมีความรู้ความสามารถเรื่องสุขภาพทางกาย ทางใจ และคำแนะนำ คำปรึกษาจากครู ผู้ปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับ เกศินี จุฑาวิจิตร (2548 : 23) กล่าวไว้ว่า การสร้างสุขภาพที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสติปัญญา รวมถึงการมีภาวะโภชนาการที่ดี การรู้จักป้องกันสุขภาพที่ดีของตนเองและสามารถเข้าถึงการบริการสาธารณสุข ซึ่งจะทำให้คน

3.1.2 ผลการวิจัยพบว่าความต้องการศักยภาพเด็กและเยาวชนด้านสติปัญญา และความสามารถในการทำงานความต้องการให้บิดามารดา ครูและสื่อมวลชน ที่มีหน้าที่ร่วมรับผิดชอบในการสร้างคุณภาพเด็กและเยาวชน มีต้องการให้ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพราะว่า เด็กและเยาวชนมีความต้องการให้บิดามารดา ครูและสื่อมวลชนร่วมมือกันดูแล จัดกิจกรรม ให้คำแนะนำพร้อมทั้งมีกิจกรรมการศึกษาจากแหล่งรู้จริง ซึ่งสอดคล้องกับ มุลินธิเพื่อการพัฒนาเด็ก (ออนไลน์ 2551 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) กล่าวไว้ว่า ทุกวันนี้สื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นวิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์นักร้องตลก ล้วนมีอิทธิพลในการปลูกฝังทัศนคติ ความคิด และการแสดงออกของเด็กเป็นอย่างมาก

3.1.3 ผลการวิจัยพบว่าความต้องการศักยภาพเด็กและเยาวชนด้านอารมณ์และความรับผิดชอบตามวัย มีความต้องการเรื่องการเลี้ยงดูจากบิดามารดาด้วยความรัก ความเข้าใจ การมีเหตุผลและการมีระเบียบวินัย ต้องการการเลี้ยงดูด้วยความรัก เพราะว่าเด็กและเยาวชนต้องการใช้เหตุผล การมีเวลา การมีความรักความเข้าใจในการเลี้ยงดูพร้อมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับหนังสือเด็ก (2549 : เอกสารข้อมูล) กล่าวไว้ว่า เด็กและเยาวชนที่มีพื้นฐานทางอารมณ์ที่มั่นคงและมีสายสัมพันธ์ทางครอบครัวที่ดีจะสามารถสร้างความสัมพันธ์กับสังคมรอบข้างได้อย่างดี

3.1.4 ผลการวิจัยพบว่าความต้องการศักยภาพเด็กและเยาวชนด้านการมีส่วนร่วมในชุมชนและสังคม มีความต้องการให้ครู ผู้ปกครอง และองค์กรครองส่วนท้องถิ่นกระตุ้นหรือส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ เสกสรรค์ ปฐมพรทวีวัฒน์ (2551 : 28) กล่าวไว้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้เด็กและเยาวชน มีการเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งในอนาคตเด็กและเยาวชนอาจมาเป็นผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกท้องถิ่นเพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลของเขาเหล่านั้นต่อไป

3. แนวทางการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน ชุมชนตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร

แนวทางในการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน ชุมชนตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร

3.1 แนวทางการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนด้านสุขภาพและการป้องกันมีดังนี้ ผู้นำในท้องถิ่น ผู้ปกครอง วัด โรงเรียน ควรส่งเสริมสุขภาพเด็กและเยาวชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการพัฒนาเด็กและเยาวชนด้านสุขภาพและการป้องกันในท้องถิ่น ผู้ปกครอง วัด โรงเรียน ยังไม่เข้าใจและไม่เห็นความสำคัญ

3.2 แนวทางการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนด้านสติปัญญาและความสามารถในการทำงาน มีดังนี้ ควรจัดให้มีกิจกรรมการเรียนรู้ภายในกลุ่มเด็กและเยาวชนในชุมชนเพื่อ สร้างความรักความสามัคคี ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ การพัฒนาเด็กและเยาวชนด้านสติปัญญาและความสามารถในการทำงาน ชุมชนตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร ยังไม่มี การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายในกลุ่มเด็กและเยาวชนเพื่อการ สร้างความรักความสามัคคีทั้งเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ ทิพา รุ่งแจ้ง (2551 : 28) กล่าวไว้ว่า การที่จะให้เด็กเจริญเติบโตเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับเด็ก และเยาวชน ที่เน้นการจัดการเรียนรู้เป็นรายกลุ่ม และรายบุคคล เพื่อต้องการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนเป็นเด็ก ที่ดี เก่ง และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และศรีเรือน แก้วสังวาล (2545 : 270) กล่าวไว้ว่า พัฒนาการทางสติปัญญา ที่เกี่ยวเนื่องกับความคิด ตั้งอยู่รากฐานของการปรับตัวในการเข้ากลุ่ม ถ้าเด็กและเยาวชนมีกลุ่มที่ดีก็สามารถเข้ากับกลุ่มเพื่อนร่วมวัยได้

3.3 แนวทางการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนด้านอารมณ์และความรับผิดชอบตามวัย มีดังนี้ ควรจัดกิจกรรมวันสำคัญ เช่นวันพ่อ วันแม่ วันเด็ก วันผู้สูงอายุโดยผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง วัด โรงเรียนมีส่วนร่วม ในกิจกรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การพัฒนาเด็กและเยาวชนด้านอารมณ์และความรับผิดชอบตามวัย ในชุมชน ตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตรเด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว และอารมณ์ซึมเศร้า เนื่องจากขาดการดูแลด้วยความรักจากบิดามารดา จึงมีแนวทางในการพัฒนาความรู้สึก ปลูกฝังเด็กและเยาวชน โดยการจัดกิจกรรมเช่นกิจกรรมวันแม่ กิจกรรมวันพ่อเพื่อให้เด็กและเยาวชนลดพฤติกรรมก้าวร้าว และ พฤติกรรมซึมเศร้าซึ่งสอดคล้องกับ นโยบายเยาวชนแห่งชาติและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนระยะยาว 2545 – 2554 กล่าวไว้ว่า ผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาคมเพื่อสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนเกิดความรู้สึกกระตือรือร้นที่จะแสวงหาโอกาสในการเรียนรู้กิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม เพื่อเป็นการพัฒนา อารมณ์ให้เข้ากับคนอื่นในสังคมได้

3.4 แนวทางการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนด้านการมีส่วนร่วมในชุมชนและสังคม มีดังนี้ สร้างให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมทางชุมชนและสังคม เพื่อให้เกิดความรัก ความผูกพัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

สำหรับผู้รับผิดชอบในการดำเนินกิจกรรมตามนโยบายเยาวชนแห่งชาติและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนระยะยาว พ.ศ. 2545- 2554 ในตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร ควรดำเนินการต่อไปนี

ผู้ปกครอง โรงเรียน ผู้นำในชุมชน เจ้าอาวาสหรือพระภิกษุสงฆ์ ร่วมมือกันในการดูแล อบรม สั่งสอนและปลูกฝังการสร้างความรักความสามัคคี เพื่อเป็นการพัฒนาเด็กและเยาวชนด้านอารมณ์และความรับผิดชอบ

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม เจ้าหน้าที่ตำรวจ ควรนำแนวทางด้านการมีส่วนร่วมในชุมชนและสังคม นำไปปฏิบัติเพื่อสร้างให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อปลูกฝังความรักความหวงแหนกับชุมชนตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร

ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู ผู้ปกครอง นำแนวทางด้านสติปัญญาและความสามารถในการทำงาน จัดเป็นโครงการ กิจกรรมในการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน พร้อมทั้งเป็นผู้คอยชี้แนะ ดูแลในการดำเนินกิจกรรม

เจ้าหน้าที่สถานีนมัยและโรงพยาบาล ผู้ปกครอง ผู้นำในชุมชน ผู้อำนวยการโรงเรียน นำแนวทางด้านสุขภาพและการป้องกันไปส่งเสริมสุขภาพเด็กและเยาวชนโดยอาศัยความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาสุขภาพเด็กและเยาวชน ชุมชนตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร

2.2 ควรทำการวิจัยการติดตามผลการนำแนวทางการพัฒนาสุขภาพเด็กและเยาวชน ไปใช้ในการพัฒนาสุขภาพเด็กและเยาวชน ชุมชนตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร

2.3 ควรทำการวิจัยแบบเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาสุขภาพเด็กและเยาวชน ชุมชนตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร

เอกสารอ้างอิง

เกศินี จุฑาวิจิตร. การสื่อสารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, 2548.

ทิวา รุ่งแก้ว. (29 พฤษภาคม 2551). ข่าวก้าวเป็นข่าว โครงการเข้าค่ายโลกแห่งอนาคต. เดลินิวส์, หน้า 28.

ธรรมปราโมทย์ (นามแฝง). สุขกายสุขใจในสังคมที่วุ่นวาย. สุราษฎร์ธานี : ธรรมสภาและสถาบัน บัณฑิตธรรม, 2548.

เพื่อพัฒนาเด็ก, มูลนิธิ. (8 มิถุนายน 2551). เด็กและเยาวชน, [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :

http://www.iamchild.org/childmedia/index_childmedia.php.

_____. (8 มิถุนายน 2551). เด็กและเยาวชน, [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :

http://www.iamchild.org/Data/data_51/labour/april/a.php .

เพื่อพัฒนาเด็ก, มูลนิธิ. หนังสือกับเด็ก. กรุงเทพฯ : องค์การบริหารแผนงานมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก (มพด), 2549.

มนัส ยอดคำ. สุขภาพกับการออกกำลังกาย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2548.

ลัดดา เหมาะสุวรรณ. (15 มิถุนายน 2551). ความร่วมมือระหว่างเด็กและผู้ปกครอง. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :

http://www.dmh.go.th/sty_libnews/news/view.asp?id=1864.

ศรีเรือน แก้วกังวาน. จิตวิทยาพัฒนาการมีชีวิตทุกช่วงวัย แนวคิดเชิงทฤษฎี – วัยเด็กตอนกลาง เล่มที่ 1. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549.

ส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ, สำนักงาน. กระบวนการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. แนวทางการดำเนินงาน โครงการการวางแผนเสริมสร้างเด็ก ปี 2550. กรุงเทพฯ : สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ, 2550.

สุนันทิพย์ ใจเหล็ก. (15 มิถุนายน 2551). การเลี้ยงดูเด็กด้วยความรัก. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :

<http://www.geocities.com/sumontip2003/article1.htm>.

เสกสรรค์ ปฐมพรทวีวัฒน์. (29 พฤษภาคม 2551). “สภาเด็กและเยาวชนคลองน้ำไหลต้นแบบใจพันธุ์ใหม่ ที่สอนน้องสร้างสุขให้สังคม ส่งเสริมเครือข่ายพัฒนาท้องถิ่น”, เดลินิวส์. หน้า 28.

โสภณัฐกมล ศรีทองแท้. (15 มิถุนายน 2551). **มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้ จาก :

http://www.thaichildrights.org/autopage/show_page.php?h=6&s_id=65&d_id=62.

อำพน กิตติอำพน. (15 มิถุนายน 2551). **กิจกรรมพัฒนาจิตใจเด็กและเยาวชน**, [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :

http://www.tantee.net/board/user/topic_view.php?board=vgcd36&bid=1&sid=16.

อิสรชน คนเดินทาง. (15 มิถุนายน 2551). **เด็กและเยาวชนขาดความร่วมมือ**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :

<http://www.thaingo.org/webboard/view.php?id=1982>.